

Nr 896

Av herr Nilsson i Agnäs, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 35, angående vissa anslag ur kyrkofonden, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition 35/1967 föreslås i moment II: 1 inrättandet av en ny stiftsadjunktstjänst. Enligt gällande förordning bestrids kostnaderna för avlöningsförmåner till stifts- och kontraktsadjunkter ur kyrkofonden. Det finns f. n. 49 stiftsadjunktstjänster, och en av stiftsadjunkterna skall biträda ärkebiskopen i hans göromål och tjänstgöra som sekreterare vid biskopsmöte. Nu har ärkebiskopen begärt att ännu en stiftsadjunkt skall biträda honom i ekumeniska och andra kyrkliga angelägenheter och att en ny stiftsadjunktstjänst fördenskull måtte inrättas.

I och för sig vill man icke bestrida ärkebiskopens motivering för sin begäran när han anför att den redan förefintliga stiftsadjunkten är upptagen av mångahanda uppgifter, men när man betraktar situationen i svenska kyrkan med den iögonfallande prästbristen och jämför vad som skall prioriteras, kommer man till den uppfattningen att behovet av församlingsvårdande präster är det som särskilt måste uppmärksammas. En mängd församlingar saknar helt präst och själavårdare. Den 1 mars 1967 uppgick antalet vakanta prästtjänster till 325 1/2, varav i Uppsala stift 33, Stockholms stift 34 och i de båda nordligaste stiftet 43 (Härnösands stift) och 49 (Luleå stift). Därtill må nämnas att av de 2 460 tjänstgörande prästerna halva antalet nått en ålder av 55—70 år, varför antalet pensionerade eller på annat sätt avgångna beräknas öka mycket snabbt under det att de nyinskrivna vid de teologiska fakulteterna är relativt få och många av dessa avser icke att bli präster. Man kan alltså förutse att kyrkans situation blir allt svårare med ännu fler vakanser på viktiga tjänster. I detta läge synes det vara olämpligt och oriktigt att upprätta en ny tjänst av det slag som föreslås i propositionen och därmed i den binda en prästman, som behövs ute i det själavårdande, pastoralala arbetet i stiftet. Det kan förmodas att den uppgift, som avses för den föreslagna stiftsadjunkten kan fyllas av en person med annan utbildning än teologens och en annan ställning än prästens, men även om så icke är fallet, bör på grund av den rådande prästbristen tjänsten icke inrättas. Svenska kyrkan har ju dock i första hand ansvaret för den andliga vården i församlingarna. De uppgifter som det är fråga om för en stiftsadjunkt av detta slag måste bedömas som i bästa fall sekundära. Därtill kommer att statskontorets mening att det kan ske en förskjutning från en period till en annan beträffande de arbetsuppgifter, som är knutna till ärkebiskopsämbetet, måste tillmätas stor betydelse, och inrättandet

av en permanent tjänst för en nu aktuell arbetsinsats måste anses omotiverad. Ärkesbiskopen torde kunna erhålla tillfällig hjälp för ifrågavarande arbetsuppgifter. Det kan påpekas att pensionerade präster ofta inträder i tjänst som vikarier i församlingarna, och det torde vara möjligt att finna män som är ytterst lämpade för just det arbete, som den tilltänkte stiftsadjunkten skulle syssla med, eftersom Uppsala är den plats, där det för närvarande torde finnas många präster, som har både kraft och duglighet för uppgiften, fastän de på grund av uppnådd pensionsålder lämnat sin ordinarie tjänst.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition, vad beträffar dess moment a) om medel för avlönande av ytterligare en stiftsadjunkt som biträde åt ärkesbiskopen.

Stockholm den 15 mars 1967

Tore Nilsson (h)
i Agnäs